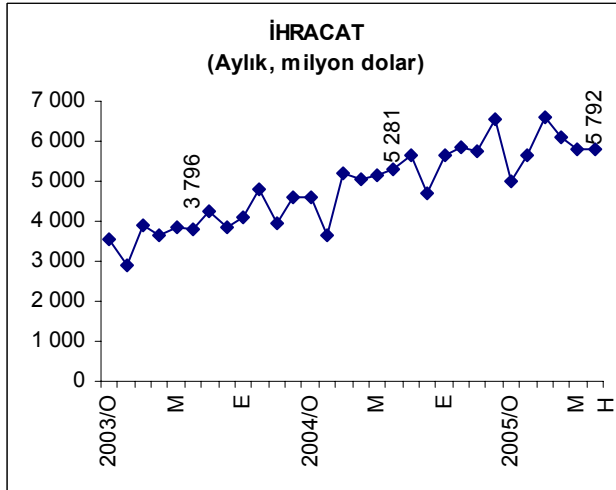

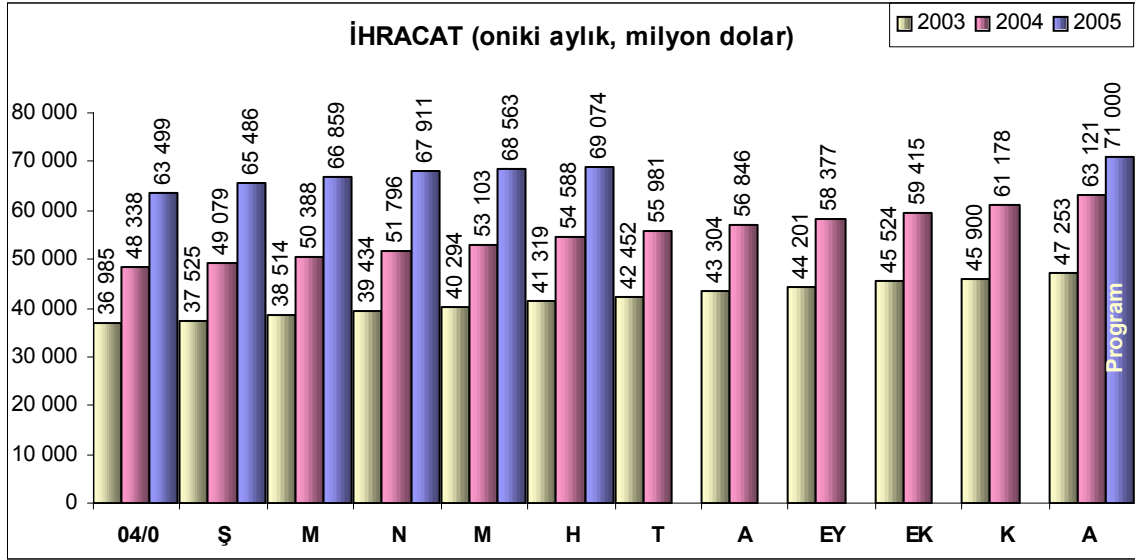
DIŞ TİCARET HAZİRAN 2005

- 2005 yılı Haziran ayında ihracat 5 milyar 792 milyon Dolar düzeyinde gerçekleşti. İhracatta geçen yılın aynı ayına göre yüzde 9.7 artış kaydedilmesine karşılık bir önceki ay esas alındığında üç ay üst üste düşüş kaydedildi. Tim verileri Temmuz ayında da düşüşün devam ettiğini gösteriyor.
- 5 milyar 953 milyon Dolar tutarındaki Ocak-Haziran 2005 dönemi ihracat artışının beşte birinden fazlası kara taşıtları ve bununla ilgili ihracat artışından kaynaklandı. 9 milyar 669 milyon Dolar tutarındaki 2005 yılının ilk altı aylık dönemindeki ithalat artışının ise yaklaşık yüzde 60'ı akaryakıt, demir-çelik ve bazı makine ve teçhizat ithalatındaki artıştan kaynaklandı.
- Haziran 2005 itibariyle 12 aylık kümülatif ihracat 69 milyar 74 milyon Dolar ithalat 107 milyar 209 milyon Dolar, dış ticaret açığı ise 38 milyar 135 milyon Dolar düzeyine ulaştı.
- Çin'den yapılan ithalat artışı devam ediyor. Bu ülkeden yapılan ithalat ilk altı ayda bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 53.5 artarak 3 milyar Dolara civarına ulaştı.

İHRACAT

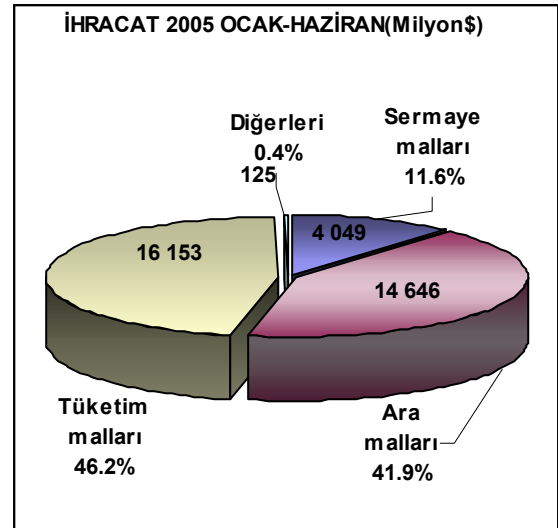
- Devlet İstatistik Enstitüsü verilerine göre 2005 yılı Haziran ayında **ihracat** geçen yılın aynı ayına göre yüzde 9.7 oranında artarak 5 milyar 792 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti. Böylece 2005 yılının **ilk altı aylık** döneminde yüzde 20.5 oranında artarak **34 milyar 973 milyon dolar** olan ihracat, son **12 aylık dönem itibariyle 69 milyar 74 milyon dolar** düzeyine ulaştı.
- Bir önceki aya göre değerlendirildiğinde ise ihracat Nisan ve Mayıs aylarından sonra Haziran ayında da düşüş gösterdi.
- Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) kayıtlarına göre ihracat, **Temmuz ayında** bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde **1.1 artışla 5 milyar 727 milyon dolar** oldu. Buna göre, ihracat 2005 yılının ilk yedi ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde **17.2 oranında artarak 41.1 milyar dolar** düzeyine ulaştı.

- 2005 yılı Ocak-Haziran döneminde **imalat sanayi ürünleri ihracatı** geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 20.3 oranında artarak **33 milyar 54 milyon dolar**, tarım ve ormancılık ürünleri ihracatı yüzde 21.5 oranında artarak 1.3 milyar dolar, madencilik ve taşocakçılığı ürünleri ihracatı da yüzde 29.7 oranında artarak 372 milyon dolar oldu.

- Geniş kategorili mal sınıflamasına göre ise aynı dönemde **tüketim malları** ihracatı yüzde 16.7 oranında artarak **16.2 milyar dolara**, **ara malları** ihracatı yüzde 20.8 oranında artarak **14.6 milyar dolara**, **sermaye malları** ihracatı ise yüzde 35.9 oranında artarak **4 milyar dolara** yükseldi.

- Ocak-Haziran 2005 döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre gerçekleşen ihracat

SEÇİLMİŞ FASILLARA GÖRE İHRACAT VE İHRACAT ARTIŞI (milyon \$)

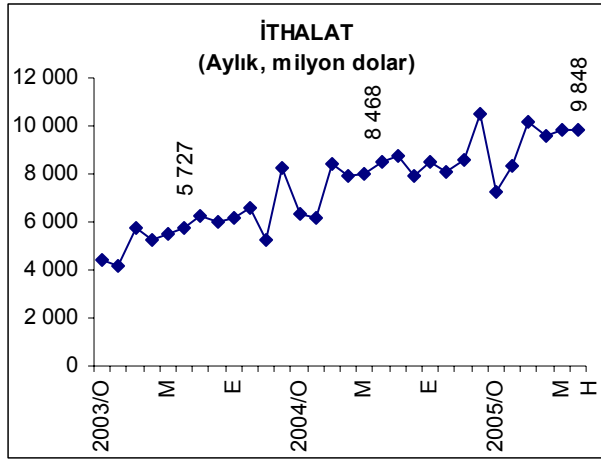
	HAZİRAN			OCAK-HAZİRAN		
	2004	2005	ARTIŞ	2004	2005	ARTIŞ
Yenilen meyveler	150	164	14	248	289	41
Sebze ve meyve elde edilen müst.	62	77	15	387	537	150
Mineral yakıtlar, mineral yağlar	170	183	13	680	1 142	463
Plastik ve mamulleri	113	143	31	600	775	175
Örme giyim eşyası	532	559	27	3 069	3 250	181
Örülmemiş giyim eşyası	344	387	43	2 121	2 404	283
Demir ve çelik	559	379	- 180	2 543	2 572	29
Demir veya çelikten eşya	198	245	47	920	1 373	452
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar	337	442	105	1 895	2 426	532
Elektrikli makina ve cihazlar	322	364	42	2 078	2 393	315
Kara taşıtları ve bunların aks.ve par.	731	830	99	3 718	4 982	1,264
Gemiler, suda yüzen taşıtlar	41	81	40	259	572	313
12 Fasil toplam	3 559	3 855	296	18 518	22 716	4,197
Genel toplam	5 281	5 792	512	29 019	34 973	5,953

2005 döneminde ihracatın yüzde 52.7'si (18.4 milyar dolar) AB ülkelerine gerçekleştirilirken en çok ihracat yapılan ilk beş ülke Almanya (4.5 milyar dolar), İngiltere

artışının yaklaşık yüzde 70'i yandaki tabloda belirtilen 12 fasıl kalemden kaynaklanmıştır. Bu grup içerisinde de kara taşıtları ve bunların parçaları toplam ihracat artışının beşte birinden fazlasını oluşturmuştur.

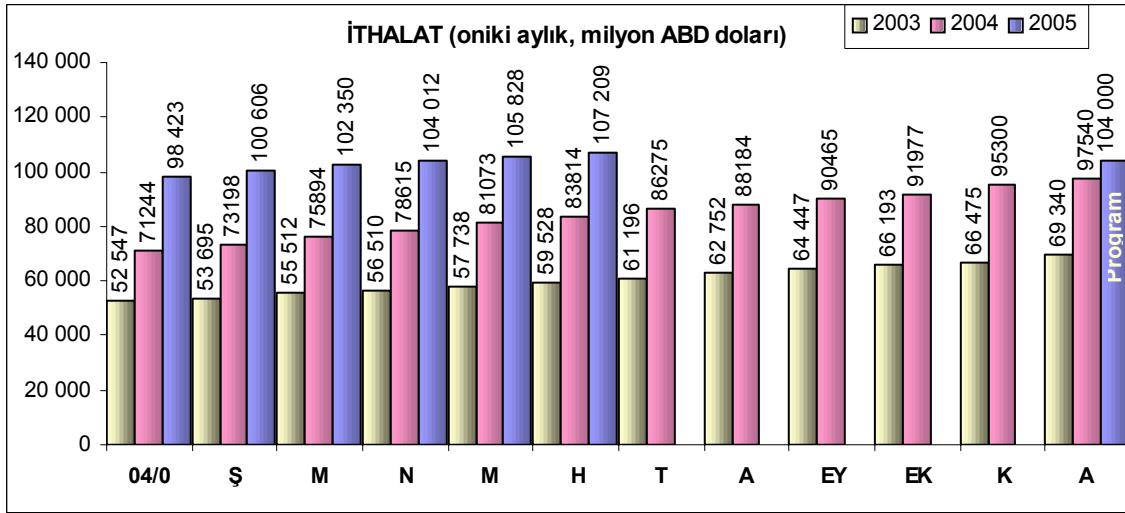
- Ocak-Haziran

(2.8 milyar dolar), İtalya (2.6 milyar dolar), ABD (2.3 milyar dolar) ve Fransa (1.9 milyar dolar) oldu.

İTHALAT

• İthalat 2005 yılı Haziran ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 16.3 oranında artarak **9 milyar 848 milyon dolar** düzeyinde gerçekleşti. Böylece 2005 yılının **ilk altı aylık döneminde** yüzde 21.3 oranında artarak **54 milyar 980 milyon dolar** olan ithalat, son 12 aylık dönem itibariyle 107 milyar 209 milyon dolar düzeyine yükseldi.

2005 yılı Ocak-Haziran döneminde imalat sanayi ürünleri ithalatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 20.4 oranında artarak 44.8 milyar dolara, madencilik ve taşocakçılığı ürünleri ithalatı yüzde 39.5 oranında artarak 6.9 milyar dolara yükseldi. Tarım ve ormancılık ürünleri ithalatı ise yüzde 1.9 oranında azalarak 1.5 milyar dolara geriledi. **Bu azalmaya karşılık, halen tarım ürünleri ithalatının, tarım ürünleri ihracatının üzerinde olması dikkat çekmektedir.**

İTHALATIN GENİŞ KATEGORİLİ MAL SINIFLAMASINA GÖRE DAĞILIMI (Milyon dolar)

• Ocak-Haziran 2005 döneminde ithalattaki artış ara malları ithalatındaki artıştan kaynaklanmış, bu dönemde geçen

	YILLIK			OCAK-HAZİRAN		
	2003	2004	Değişim (%)	2004	2005	Değişim (%)
YATIRIM (SERMAYE) MALLARI	11 326	17 397	53.6	8 160	9 263	13.5
HAMMADDE (ARA MALLAR)	49 735	67 549	35.8	30 980	39 360	27.0
Sanayi için işlem görmüş hammaddeler	24 105	33 407	38.6	15 179	19 749	30.1
İşlem görmemiş yakıt ve yağlar	5 718	7 329	28.2	3 272	6 230	90.4
Yatırım mallarının aksam ve parçaları	4 840	6 432	32.9	3 110	3 289	5.8
Taşımacılık araçlarının aksam ve parçaları	3 942	6 544	66.0	3 088	3 724	20.6
TÜKETİM MALLARI	7 813	12 100	54.9	5 934	6 093	2.7
Binek otomobilleri	2 220	4 214	89.8	2 207	1 546	-29.9
Dayanıklı tüketim malları	917	1 440	57.0	709	885	24.9
Yarı dayanıklı tüketim malları	1 265	1 911	51.0	874	1 146	31.1
Dayanısız tüketim malları	2 355	3 184	35.2	1 531	1 728	12.8
TOPLAM	69 340	97 540	40.7	45 312	54 980	21.3

yılın aynı dönemine göre ara malları ithalatı yüzde 27 oranında artış göstermiştir. Bu grupta, **ham petrolün de yer aldığı işlem görmemiş yakıt ve yağlar kalemindeki yüzde 90.4'lük artış** dikkat çekmektedir. Buna karşılık sermaye malları ve özellikle de otomobil ithalatındaki azalmanın etkisiyle tüketim malları ithalatındaki artış düşme eğilimine girmiştir.

- Seçilmiş fasıllar bazında bakıldığında ise Ocak-Haziran 2005 döneminde gerçekleşen 9 milyar 669 milyon dolar ithalat artışının önemli bir kısmının (% 80.7) yandaki tabloda

SEÇİLMİŞ FASILLARA GÖRE İTHALAT VE İTHALAT ARTIŞI (milyon \$)

	HAZİRAN			OCAK-HAZİRAN		
	2004	2005	ARTIŞ	2004	2005	ARTIŞ
Mineral yakıtlar, mineral yağlar	1 028	1 601	573	6 157	8 985	2 828
Organik kimyasal ürünler	227	331	105	1 439	1 869	430
Plastik ve mamulleri	412	486	74	2 132	2 855	723
İnci, kıymetli taş ve metal mamul, made	271	356	85	1 769	2 335	566
Demir ve çelik	684	711	27	3 520	4 815	1 295
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar	1 188	1 445	257	6 238	7 691	1 453
Elektrik makina ve cihazlar	718	751	34	3 936	4 543	607
Kara taşıtları ve bunların aks ve parç	1 072	942	- 129	5 083	4 525	- 558
Gemiler, suda yüzen taşıtlar	15	231	216	130	590	460
9 Fasil toplam	5 615	6 855	1 240	30 404	38 208	7 804
Genel toplam	8 468	9 848	1 380	45 312	54 980	9 669

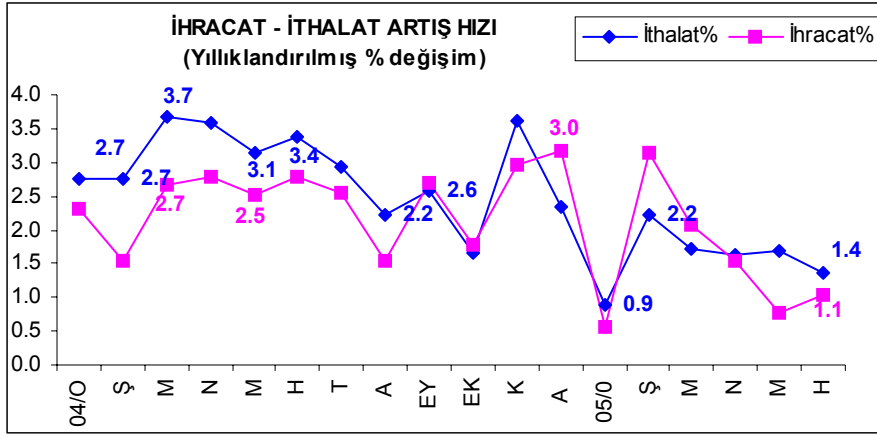
belirtilen 9 fasıl kalemden kaynaklandığı görülmektedir. Bu grup içerisinde de ham petrolün de içinde bulunduğu mineral yakıt ve yağlar, demir-çelik ve kazan-makina-mekanik cihaz kalemlerindeki artış toplam ithalat artışının yüzde 58'ini oluşturmuştur.

- Mineral yakıt ve yağlar kalemi içerisinde yer alan **ham petrol ithalatı** 2004 yılının ilk altı ayında 2 milyar 769 milyon dolar iken 2005 yılının aynı döneminde **1 milyar 18 milyon dolar artışla** 3 milyar 787 milyon dolara ulaşmıştır.

EN ÇOK İTHALAT YAPILAN 12 ÜLKE (Milyon Dolar)

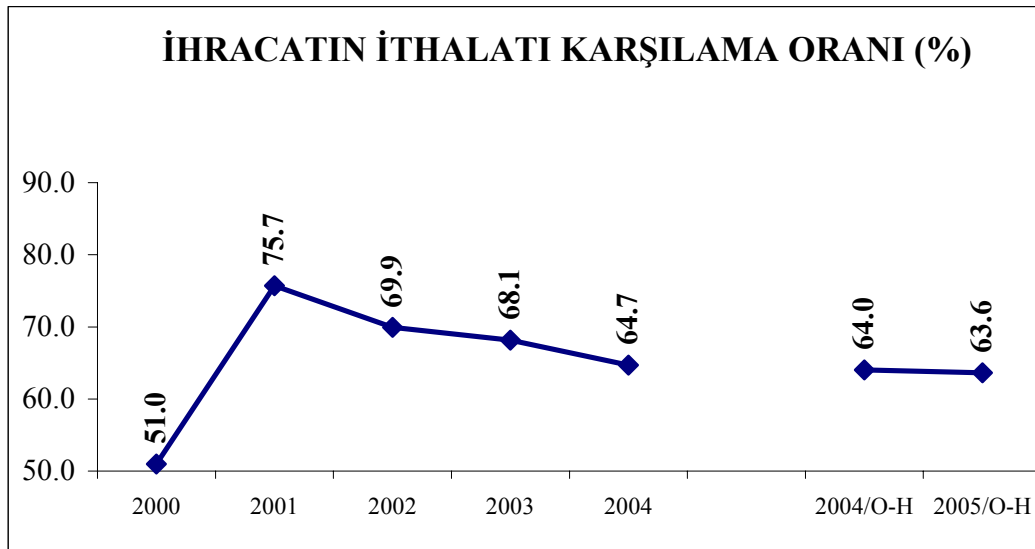
	Yıllık			2002-2004 (%)	Ocak-Haziran		2004-2005 (%)
	2002	2003	2004		2004	2005	
Almanya	7 042	9 453	12 516	77.7	5 968	6 433	7.8
Rusya	3 892	5 451	9 033	132.1	3 767	5 830	54.8
İtalya	4 097	5 472	6 866	67.6	3 301	3 567	8.1
Çin	1 368	2 610	4 476	227.1	1 921	2 948	53.5
Fransa	3 053	4 164	6 201	103.1	3 166	2 821	-10.9
A.B.D.	3 099	3 496	4 745	53.1	2 326	2 743	17.9
İsviçre	2 143	2 968	3 405	58.9	1 575	2 255	43.2
İngiltere	2 438	3 500	4 317	77.1	2 041	2 276	11.5
Ukrayna	991	1 332	2 509	153.2	1 112	1 488	33.8
Japonya	1 466	1 927	2 684	83.2	1 183	1 419	20.0
İspanya	1 419	2 004	3 254	129.3	1 577	1 626	3.1
Güney Kore	900	1 312	2 573	185.7	1 206	1 687	39.8
A- 12 Ülke Toplam	31 908	43 689	62 579	96.1	29 142	35 093	20.4
B- Genel Toplam	51 554	69 340	97 540	89.2	45 312	54 980	21.3
A/B	61.9	63.0	64.2	3.7	64.3	63.8	-0.8

- Ocak-Haziran 2005 döneminde ithalatın yüzde 42.5'i (23.4 milyar dolar) AB ülkelerinden gerçekleştirilirken en çok ithalat yapılan ilk on iki ülkeden ithalat 35 milyar 93 milyon dolar ile toplam ithalatın yüzde 63.8'i seviyesinde gerçekleşti. **En çok ithalat yaptığımız ülkeler arasında yer alan Rusya, Çin ve Güney Kore'den yapılan ithalattaki yüksek oranlı artışlar dikkat çekmektedir.**

- 2004 yılının Ocak-Haziran döneminde 16.3 milyar dolar olan **dış ticaret açığı** 2005 yılının aynı döneminde yüzde 22.8 oranında artarak 20 milyar 8 milyon dolara yükseldi. **12 aylık kümülatif dış ticaret**

açığı ise 2004 sonunda 34 milyar 419 milyon dolar iken 2005 Haziran ayında 38 milyar 135 milyon dolara yükseldi.

- İhracatın ithalatı karşılama oranı ise 2004 yılının Ocak-Haziran döneminde yüzde 64 iken 2005 yılının aynı döneminde yüzde 63.6 seviyesinde gerçekleşmiştir.

- 2004 yılının Ocak-Haziran döneminde 74.3 milyar dolar olan **dış ticaret hacmi** 2005 yılının aynı döneminde yüzde 21 oranında artarak 90 milyar dolara yükseldi.